

MARANDU POLÍTICA OJEHECHAKUAA HAGUÄ OIHÁME PU'AKA

Pe **Plataforma Mercosur Social ha Solidario** oñehenóiva –PMSS, ryepýpe oĩ heta tekovereko, organización oje'éva; távaygua Argentina, Brasil, Chile, Paraguái ha Uruguái, omboguapy héra ko kuatiáre, ombojykekóvo *movimiento social, sindicato*, entidakuéra, tekovereko ohekáva mba'e porä joaju rupive, ypykuéra aty, *organismo internacional* kuéra, ko marandu rupive oikuaauka oñangarekotaha demokrásia rehe ha ohenói oñeñemoimba haguä ojokére umi mba'e vaieta oja'póva hína *derecha* ha *derecha* rasa, omomyíva hína hendágui umi derécho ojuhupityma va'ekue, oñeha'ä hína hikuái omboyke téra omboguevi mba'e poräita oikóma va'ekue, umi mba'e ikatu omomirĩ demokásiape.

Ko múndope ningo opa rupiete ijetu'u eterei viru jehupity, kóva omotenonde *modelo neoliberal*, péva opyvoi hatä ñande rehe, omombarete jekupyty'ỹ, heta nomba'apóiva ha hetahetave mboriahu, ikangy téra omondoho voi ñopytyvö ha imbarete jeikoasy, ha imboriahuvéva apytépe ipohýieteve. Kóva ñande jopy jaheka haguä política *social* ha *servicio público* iporävéva, ndajaiopotái oñemomichĩ téra opa, ñande jopy katu ñaipysyrö haguä umi política pública jahupityma va'ekue ha ñañeha'ä jaha tenonde peteĩ táva imbaretahápe demokrásia, jajoja ha ñañopytyvöha, ndaiporihápe ndojehecharamóiva, ojejopyva, opytáva okápe téra oñemboykéva.

Oĩ haguä peteĩ democrácia oporomboyke'ỹva, hekopeguaitéva, oikehápe maymave tetäyguá, ojeheja reihápe opaichagua pochy ha jecha'e'ỹ, ijahápe kuña, kuimba'e ha ambueve tapicha, imitáva ha ika'arúmava, ojehekágui tekojoja, ko'a guive rohenói maymavépe ñambojoyvy haguä ñane ñeha'ä pe ñande rekohaite guive, ñamongu'e oñondivepa tembiapo ohekáva tekoporäve maymave tetäyguápe.

Hi'ägui ñamombarete komunida guive umi ñane rembiapo oñondivegua, roipepirü maymave *organización*-pe tomoirü kóva, ñamongu'e jojapa peteĩ mba'énte ha ñaipysyrö ñande rekoha guive, ñane retáme ha región háicha, péicha ojokerepa jajepytaso oguata porä ha ipypukuve haguä ñane democrácia.

Organización kuéra oiva PMSS ryepýpe ha umi *organización* movimiento socialpegua, aty ñande rekohapegua kuéra, ypykuéra aty ha heta *organización* tetämegua romboquapy ore réra ko'ä mba'erä:

- Taipyenda mbareteve ohóvo movimiento social kuéra, toñemba'apo tekotevèvare, oñeha'ävare, ojuhupitymavare, tetänguérape ha región-pe, joaju rupive tojeheka mba'épa oporomboguatáva oñondive ha mba'éichapa ojeku'éta okakuaave haguä derécho kuéra.
- Toñemba'apo ñande rekoha guive, ñamongakuaa jotopa ambue hendaichagua, ñamaña kuña nguéra rembiasa ha mba'éichapa ñamyakäta ha ñamba'apóta oñondivepa. Ñamombarete redes kuéra rupigua jotopa ha tembiapo.
- Educación popular guive ñamomyi tenda ñañombokatupyryve haguä, jaikuaa porägui tape jahaseha, oĩ haguä jotopa ha ohejätava organización kuéra rapykuere, omombaretétava demokrásia pyenda,

ñamba'apo ha ñañopytyvöramo ñiane komunida ha ñande rekoha guive mante imbaretéta demokrásia.

- Ñaipysyrö política pública kuéra jahupityma va'ekue peteiteiva ñiane retáme, ñañomoirü rehe ae tojeporu umi viru oiva, presupuesto públicope, oiva voi ko'ä mba'erä, ñaipytyvö oñemonei ha tahetave haguä léi kuéra oñangarekóva tekovére, tapicha kuéra oiva organización oñeha'áva derécho humano ha teko poräve maymavépe guarä rehe.
- Jaikuaauka medio de comunicación rupive umi jahupitymava, ñeha'äjaraháva, ñaikotevéva, jahai oñondive kuérapa ñande kéréayvoty, taija tapicha imitáva ha ika'arúmava, ñamomba'e umi jahupityva ñañeha'ä rehe ae, avei ñamomba'e umi oñondivepa ñamomýiva ha ñambohasáva mandu'arä, estado guive toñehendu umi ñe'ë hyapúva demokrásia he'i háicha, omomýiva jojuhu ha ñomongeta tekohápe, tetáme ha región háicha.

27 jasyrundy 2024

Roikuave'ëva

Tekoha guive

- Ñamomýi tape pyahu *organización* ñañangarekopa haguä ohuehe, heta ñe'ë pohýi vai pa'üme ha opáguio oñandukaséva umi ñemomýi ha ñehenduka oja'póva organización kuéra oikoha crimen apytépe.
- Ñamombarete umi *entidad organización* kuéra oíha, toñeñomongeta ikatu haguäicha ojekuaaukave mba'épa ojejapo hína pe tekoha rupi, toñembopyahu jey tembiapo porä ymavegua ha toñemba'apo umi tapicha oikotevévandi, toñehendu iñe'ë nguéra.
- Tojeheka tekohápe tenda mamópa ojejuhúta ha toñemombarete tembiapo *redes-pegua*.
- Tojehechakuaa ha toñemomba'e umi política tekohapegua ikatúva oipytyvö *organización* kuéra oguata haguä ha toñemomýi umi mba'e omombaretéva *organización* kuérape.
- Tojeike umi tenda ojehai ha oñesämbyhyhápe política pública, oñeipysyröhápe derécho *humano* ha oñeñangarekohápe maymave mba'e.
- Toñemombarete tenda oja'póva *organización popular* oñembokatupyryha tapicha kuéra hekohápe, omoaguiva ojuehegui okaraygua ha tavaygua, oguerekóva hyepýpe mitäpyahu.
- Tahapykuere jekuaa oiko jave jeporavo, tomoï kandidáto ha iporäne kuña ramo, imboriahúvéva remikotevé guive, tomomýi tekombo'e hérava

educación cívica oikuaaukáva léi, derécho ha tembiaporä ha péicha *participación* rehe ae toñandu omopu'äha hína *sociedad* ha *estado*.

- Toñehesa'yijio ha toñembopypuku peteiteiva *organización* ryepýpe, mba'épa he'ise demokrásia ha mba'éichapa péva opoko kuña ha komunida imboriahuvéva rekovére.
- Tokakuaave tekoha guasúpe demokrásia, toñemongu'e tembiapo oñondivegua oñeñangareko haguä maymave mba'éva komunidapegua rehe ha *soberanía alimentaria* rupive toñeñembo'y *agroindustria* renondépe, y tosë privatizacióngui ha hetave mba'e he'iséva oñeñangareko ha oñemomba'eveha opa ára ñande rekove.
- Toñemotenonde *naturaleza* derécho, ñemongu'e guasu ha léi he'i haicha rupie toñeñembo'y pe *modelo* hérava *extractivismo* renondépe; ohekýiva y, vyvra ha opa mba'e *naturaliza*-pe oiva, oipe'apáva komunidaygua mba'éva.
- Toñemokyre'y aty oñehesa'yijohápe komunidaygua kuéra rekove ha toje'e ikatúva ojejapo osë poräve haguä umi oñeñotýva kokuépe, tojeheka tape, toñeplanifica ojehepyme'ë haguä hekópe umi ojeguerékóva, taimbareteve katu hi'upyrä ñeñotý, tojehepyme'ë ñemuha kuéra komunidaguápe.
- Tojehai mba'e pyahu ohóva umi oñeñe'ëha'äha hína rehe pe territorio-pe , toñemomýi komunidaygua omoguahéva oipotágui *ciudadanía* ha demokrásia, oñembotuichave'yre pe oñeñandu ha ojehecháva, toñehendu imboriahu ha oikotevëvéva he'íva.

Tetä guive

- Toñemombarete aty marandu omosarambíva, toí pype mitäpyahu oikuaáva mba'éichapa oku'e porä *redes social* kuéra, *plataforma* pyahu oñemosarambi haguä umi ñaikuave'éva, jahekávo tojepysove mámopa ñañehendu há tosë ambue henda rupi, tojegueraha porä umi *medio* ñane retämegua ndive.
- Toñemokyre'y tekombó'e oporomombáyva, há péva tojehecha imitã, ika'aru térã onasétava guive, tombokatu ñomongeta ha ñehesa'yijio mba'éichapa oho hese *movimiento social* kuéra, viru jerereko, politika, teko ha tekoha rehegua.
- Tojehechauka gobierno-pe umi tenda *organizacion* kuéra oñemomýi ha oñemoneíha guive heta mba'e, ikatu haguäicha itenonde ha ojejesareko temikotevë ohasáva umi omba'apóva okaháre ha tavaháre, taitenondeve katu kuña há mitäpyahu remikotevë.
- Tojejopy taimbarete politika pública, taiñañete, toñemomichĩ ha tojejuhu tape porä oñesë haguä apañuäigui ,toñemoañete karu derécho *humano* he'i háicha.
- Umi aty imbarete ha nomoambueséiva mba'eve renondépe toñembo'y hatã ko aty kóva, tuicha mba'e hína osë umi léi oñangarekóva maymavére ani haguä oiko ñokarãi mba'eveichagua pe *género* oje'éva rupi ha péva tuicha mba'e kuña rekovépe.
- Toñemomandu'a py'yji mburuvicha kuérape oñecumpli va'eräha léipe oiva *Agricultura Familiar* rehegua.

- Toñemomba'e jey umi *movimiento social* ha tojeguereko peteĩ mápa *organización* kuéra rehegua. Ipyenda pyahu *movimiento social* kuéra, akóinte ohai oñondivepa moö gotyopa ojaipíta ha péicha ohechauka ohóvo tape pyahu iporã há ipyahúva ohekáva mba'e porã maymavépe. Pe tape ohechaukáva moö gotyopa ojaipíta ndoúi estadogui ni academiagui, péva ojehecha há ojehai oñondivepa.
- Toñemoi mayma resa renondépe tekotevéha peteĩ joaju guasu *organización* chokokue okaraygua, avei tavaygua ha sindicato, oñeguenohë haguã *política producción* ha ijehepyme'ë rehegua.
- Tojejapo ha toñemosarmpi jehai pyahu ikatu haguãicha imbarete umi mba'e porã osëva ohóvo aty guasúpe, katuete katu oñemaña mante va'erã tekove ha teko ymave ojehasa va'ekuere.

Región guive

- Tojeheka oñondivepa tape oñeipysyrö haguã ñane demokrásia oñemokangýva hína, PMSS katu tomba'apo tahesäi ha tokakuaa, te'i máva ha mba'éichapa ojoajúta, tosë ha tahapykuere jekuaa poräve haguã *política pública* tetã rembe'ypegua, *Mercosur* joaju comerciorã ramo jepe, taimbarete tuicha háicha ambue mba'épe.
- Región háicha toñemomýi joaju pyahu, imbareteve haguã oje'éva téra oñeme'éva ojupe cono surpe oñeñomongetáva, toñembokatu joaju ha toñehesa'yijo heta mba'e ha toiko katupyryrã, péicha omohypy'ü ha omoañete avei jotopa ha maymavépe toguahë viru oíva.
- Toñemyatyrö jey umi ojererekóma va'ekue ha umi *organización social* regionpegua tojoaju, tojehuhu umi *rede social* regionpegua ikatu haguãicha jajekuaa ha ojoykére ñañeha'ã umi jaipotávare.
- Tojeguereko tenda ikatúva oipytyvö hesakäve haguã mba'éichapa oguata pe región-pegua *política*, opókova ñane demokrásiare ha ikatúva oikove tetã rembe'ýpe ha tohasa voi ambue tetãme.

Kóva pe demokrásia roipotáva ha hese roñeha'ã.

www.mercosursocialsolidario.org
comunicacion@mercursosocialsolidario.org
Fb:Plataforma Mercosur Social y Solidario
Tw: MercosurSocial
Ig: MercosurSocial

